

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Основи конструювання машин»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 133 Галузеве машинобудування

Освітня програма Галузеве машинобудування

Рік навчання 4, семестр 7; 8

Форма навчання денна / заочна

Кількість кредитів ЄКТС 4 - залік; 4 - екзамен; 4 – курсова робота

Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Курка Віталій Петрович, к.т.н., доцент

vitaliikurka@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3898>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна спрямована на формування у студентів глибоких знань та навичок з конструювання конкурентоспроможних ресурсощадних сільськогосподарських машин та технологічного обладнання агропромислового комплексу, з теорії та розрахунку конструкцій, побудови, механізованих процесів для загальної конструкції і окремих робочих органів машин; з вдосконалення існуючих і створення нових машин для галузевого сільськогосподарського машинобудування.

Розглядаються нормативні та агротехнічні документи з конструювання машин для рослинництва; будова, призначення, обґрунтування робочих процесів; методи визначення основних параметрів, режимів і показників роботи с.-г. машин, машинних агрегатів і комплексів. Студенти розвинути вміння виконувати інженерні технологічні, конструктивні, кінематичні, силові та інші розрахунки робочих органів і вузлів сільськогосподарських машин; виконувати креслення машин та схем 2D та 3D програмах САПР з дотриманням норм ЄСКД; аналізувати і робити обґрунтований вибір основних параметрів режимів і роботи; виконувати індивідуальний курсовий проект для розвитку і інтеграції набутих навичок і знань.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 СЕМЕСТР				
Модуль 1 Конструювання ґрунтообробних машини і знарядь				
Тема 1. Основи конструювання лемішних тракторних плугів	2/2	Розуміти призначення і класифікацію плугів, види оранки. Застосовувати теорію різання ґрунту клином як базову геометричну модель ґрунтообробних робочих органів.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-5

		Обґрунтувати вихідні дані для вибору конструктивних розмірів плуга.		
Тема 2. Силкові характеристики робочих органів плуга	2/4	Аналізувати умови рівноваги плуга. Розраховувати силкові характеристики плуга. Визначати тяговий опір плуга за В.П.Горячкіним та коефіцієнт корисної дії плуга.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-4
Тема 3. Проектування корпусів лемішних плугів	2/0	Проектувати корпуси лемішних плугів Знати теоретичні основи побудови лемішно-полицевих поверхонь. Розуміти особливості побудови швидкісних робочих поверхонь корпусів плуга.	Виконання самостійної роботи.	0-5
Тема 4. Основи конструювання дискових борін і лущильників	2/2	Конструювати дискові ґрунтообробні машини. Визначати різновиди дисків, їх застосування, геометричні параметри. Розуміти процес роботи дисків з точки зору механіки.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-4
Тема 5. Конструювання культиваторів для суцільного обробітку ґрунту	2/2	Аналізувати призначення і класифікацію культиваторів. Проектувати універсальні стрілочасті лапи та їх геометричні параметри, матеріал, заточку, тощо Аналізувати системи кріплення лап до рами та стійкість ходу по глибині.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-4
Тема 6. Конструювання культиваторів для міжрядного обробітку та проріджувачів	2/2	Обґрунтувати вибір культиваторних лап для міжрядного обробітку. Знати схеми розміщення лап на просапному культиваторі. Розуміти особливості конструкції окулників і проріджувачів.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-4
Тема 7. Фрези. Обґрунтування робочого процесу	2/2	Аналізувати призначення фрез та основні параметри конструкції. Розраховувати основні технологічні параметри фрези та показник кінематичного режиму. Проектувати витрати потужності фрези.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в.т.ч. в elearn)	0-4
Тема 8. Ущільнююча дія на ґрунт с.-г. машин	2/0	Аналізувати ущільнення ґрунту, шляхи зниження тиску опорних елементів машин на ґрунт, маси машини. Знати режими кочення коліс з ковзанням та буксуванням. Розуміти механізм утворення колії.	Виконання самостійної роботи	0-5
Разом за модуль 1				35

**Модуль 2 Основи розрахунку машин для сівби, садіння,
внесення добрив та хімічного захисту рослин**

<p>Тема 9. Основи конструювання зернових сівалок</p>	<p align="center">2/0</p>	<p>Розуміти технологічний процес роботи сівалок. Знати основи теорії катушково-жолобчастих висівних апаратів. Вміти розраховувати параметрів сошників, сили що діють на сошник, умови стійкого ходу сошника.</p>	<p>Виконання самостійної роботи</p>	<p align="center">0-5</p>
<p>Тема 10. Особливості конструкції кукурудзяних та овочевих сівалок</p>	<p align="center">2/12</p>	<p>Знати конструктивні особливості висівних апаратів для кукурудзи та овочів. Аналізувати елементи конструкції пневматичного висівного апарату, розраховувати силу вакууму, швидкість повітряного потоку. Проектувати сошники просапних та овочевих сівалок.</p>	<p>Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)</p>	<p align="center">0-5</p>
<p>Тема 11. Основи конструювання машин для садіння</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Визначати конструктивні параметри картоплесадильних апаратів. Обґрунтовувати кінематичні і технологічні параметри машин для садіння. Розраховувати траєкторію руху розсади під час процесу садіння.</p>	<p>Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)</p>	<p align="center">0-5</p>
<p>Тема 12. Конструювання робочих органів машин для внесення добрив</p>	<p align="center">2/0</p>	<p>Аналізувати фізико-механічні властивості добрив. Проектувати бункера та ємності для добрив, їх матеріали, форму, міцність. Розраховувати живильні робочі органи машин для внесення добрив.</p>	<p>Виконання самостійної роботи</p>	<p align="center">0-5</p>
<p>Тема 13. Особливості конструювання машин для внесення мінеральних добрив</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Аналізувати особливості внесення мінеральних добрив. Розуміти принципи конструювання відцентрованих розсіювальних дисків. Проектувати відносне переміщення гранул по диску та рух гранул у вільному польоті.</p>	<p>Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)</p>	<p align="center">0-5</p>
<p>Тема 14. Особливості конструювання машин для внесення органічних добрив</p>	<p align="center">2/0</p>	<p>Аналізувати особливості внесення органічних добрив. Проектувати переміщення часточок добрив по лопаті ротора барабана. Вибирати параметри розкидального і конвеєрного апаратів.</p>	<p>Виконання самостійної роботи</p>	<p align="center">0-5</p>

Тема 15. Конструювання машин для хімічного захисту рослин	2/0	Обґрунтовувати параметри насосів обприскувачів. Розраховувати параметри розпилювальних пристроїв та витрати робочої рідини, дисперсність розпилу. Визначати параметри повітряних потоків вентиляторних обприскувачів.	Виконання самостійної роботи	0-5
Разом за модуль 2				35
Всього за 1 семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100
2 СЕМЕСТР				
Модуль 3 Основи конструювання жаток і молотарок зернозбиральних комбайнів				
Тема 16. Основи конструювання і розрахунку мотовила	2/2	Розуміти кінематику руху планки мотовила. Визначати висоту установки мотовила над різальним апаратом та положення ножа відносно мотовила. Розраховувати потужність на привод мотовила.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)	0-6
Тема 17. Конструювання сегментно-пальцевих різальних апаратів	2/4	Розуміти принципи зрізу рослин і типи різальних апаратів, принципи взаємодії різальної пари з рослинами. Вибирати і обґрунтовувати основні параметри сегментно-пальцевих різальних апаратів. Гострота леза. Знати призначення, типи і конструювання стебле- і гичкопідіймачів.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)	0-5
Тема 18. Основи конструювання молотильних пристроїв	2/2	Аналізувати характеристики хлібної маси і її технологічні властивості, які впливають на процес обмолоту. Розраховувати робочий процес бильного молотильного пристрою, пропускну здатність молотильного апарату. Знати основне рівняння роботи молотильного барабана і визначати потужність.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)	0-6
Тема 19. Розрахунок соломотрясів і процесу їх роботи	2/2	Аналізувати типи соломотрясів, процес їх роботи, шляхи зменшення втрат зерна за соломотрясом. Проектувати кінематичний режим роботи соломотрясів та рух вороху по клавіші соломотряса.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)	0-6

		Визначати основні конструктивні і технологічні параметри соломотряса.		
Тема 20. Режим руху вороху і насіння на решетах, які коливаються	2/0	Аналізувати фізико-механічні властивості зернового вороху. Проектувати рух вороху по поверхні решета розуміючи умови переміщення матеріалу на решітному стані та умови проходження зерна через отвори. Розраховувати кінематичні та установчі параметри решіт. Якість і продуктивність роботи решіт.	Виконання самостійної роботи	0-6
Тема 21. Робота вентиляторів і розрахунок параметрів очистки	2/4	Знати типи вентиляторів, обґрунтувати їх вибір залежно від аеродинамічних властивостей зернового вороху. Проектувати повітряний потік очисників для сепарації розсіюванням траєкторій. Розраховувати конструктивні параметри вентилятора та продуктивність.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)	0-6
Разом за модуль 3				35
Модуль 4 Особливості конструювання машин для збирання кормових та технічних культур				
Тема 22. Конструювання ротаційних різальних апаратів	2/4	Аналізувати процес роботи ротаційних різальних апаратів з горизонтальною та вертикальною віссю обертання. Проектувати кінематичні параметри та траєкторію руху ножа косарок. Визначати основні конструктивні і технологічні параметри роторів: кутову швидкість, потужність, кількість ножів, тощо.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)	0-5
Тема 23. Основи конструювання машин для збирання кормових культур	2/0	Аналізувати зоотехнічні та агрономічні вимоги до кормових культур. Розраховувати пропускну здатність та продуктивність подрібнювачів. Визначати технологічні показники процесу подрібнення.	Виконання самостійної роботи	0-5
Тема 24. Конструювання та розрахунок підбирачів	2/4	Аналізувати призначення і типи підбирачів. Розраховувати параметрів підбирачів: крок, подача, частота обертання та ін.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)	0-5

		Проектувати кінематичний режим роботи на прикладі підбирача з пружинними пальцями що ховаються.		
Тема 25. Розрахунок робочих органів комбайнів для збирання кукурудзи	2/0	Розрізняти типи та призначення відривних і плющильних пристроїв для збирання кукурудзи. Визначати фактори, які впливають на процес плющення. Проектувати процес захвату стеблин гладенькими вальцями, швидкість обертання вальців при збиранні кукурудзи в плющілках.	Виконання самостійної роботи	0-5
Тема 26. Розрахунок робочих органів машин для збирання картоплі	2/2	Аналізувати фізико-механічні властивості картоплі в період збирання. Визначати типи та основні параметри підкопуючих робочих органів. Розраховувати основні параметри сортувальної роликівної поверхні.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)	0-5
Тема 27. Розрахунок бральних апаратів для збирання льону	2/2	Аналізувати фізико-механічні властивості стебел льону. Розраховувати основні параметри брального стрічково-дискового апарату. Проектувати обчисувальні апарати, розраховувати щільність стрічки, кількість стебел, що захоплюється.	Виконання лабораторної розрахунково-графічної роботи (в т.ч. в elearn)	0-5
Тема 28. Основи конструювання бурякозбиральних машин	2/0	Аналізувати фізико-механічні властивості буряків в період збирання. Розуміти елементи теорії гичкозрізальних апаратів. Визначати типи та основні параметри копаючих робочих органів.	Виконання самостійної роботи	0-5
Разом за модуль 4				35
Всього за 2 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100
Курсова робота				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано